ŠTEFANOVinky

Číslo 3/ Ročník III. Občasník obyvateľov obce a okolia December 2009

Vážení spoluobčania

na dvere nám opäť klopú tie najočakávanejšie a najkrajšie sviatky roka, Vianoce. Je to čas, keď sa stretávajú rodiny, príbuzní, známi, keď si sadáme k spoločnému stolu, aby sme sa tešili z jedinečnej sily, ktorej hovoríme rodinné puto. Lúče betlehemského svetla rozžarujú naše srdcia, naše vnútro a pohľad na svet sa stáva krásnym. Vianoce sú obdobím, keď sa každý snaží byť s blízkymi, keď sa v spomienkach vraciame k tým, ktorí už nie sú medzi nami, keď si viac uvedomujeme silu priateľstva, lásky, úcty a obetavosti.

Dovoľte mi preto, Vážení spoluobčania, aby som Vám poprial v mene obecného zastupiteľstva, pracovníkov obecného úradu i v mene svojom krásne, štedré a požehnané Vianočné sviatky v kruhu Vašich najbližších. Naším deťom želám, aby si pod Vianočným stromčekom našli to, čo si vysnívali. Nastávajúci rok 2010 nech je pre všetkých rokom zdravia, šťastia, lásky a hojnosti.

Rudolf Polák, starosta obce

Už sa blížia Vianoce, ten čas rýchlo letí. Na stromčeku sviečky svietia, šťastím žiaria deti. Starý rok už odchádza, nový ide za ním, nech Vám radosť prináša, to je naším prianím.
Všetkým občanom praje redakcia Štefanoviniek

Kreslil Erik Ceténi, žiak 3. triedy.

Ako sa darilo obci v 2009

Rok 2009 bol v celku úspešný i napriek tomu, že obec počítala vo svojom rozpočte s väčším obnosom peňazí. Celkový rozpočet bol krátený, a to cca o 35 %. V tomto roku sme začali a zároveň ukončili najväčšiu akciu čo sa týka finančných prostriedkov aj stavebných prác na oprave Základnej školy s materskou školou celkové náklady predstavovali 375 023 EUR /11 297 928,-Sk/. Spoluúčasť na financovaní tohto projektu niesla i obec a to vo výške 5%. Táto investícia sa prejaví v prvom rade úspore energie - plynu a tiež i vzhľad budovy ZŠ s MŠ. Bol vyriešený prechod medzi základnou školou a jedálňou a to tým, že bol celý zastrešený a uzatvorený z bočných strán lexanom. I keď sme si mysleli, že práce v areáli školy pre tento rok boli skončené ale nie je tomu tak. V mesiaci december sa začalo s výstavbou multifunkčného ihriska na ktorom sa budú Môcť hrať: minifutbal, hádzaná, volejbal, basketbal. Ukončenie výstavby sa predpokladá v mesiaci jún 2010. Výška nákladov realizácie stavby predstavuje cca 83 000 EUR. Ako ste si možno všimli začali sme s zakrývaním priekop v ulici Hoštáty a s rozširovaním cesty, s týmito prácami by sme chceli pokračovať i v roku 2010, ak nám to peniaze v obecnom rozpočte dovolia. V súčasnosti prebieha územné konanie na výstavbu 16 BJ Štefanov . Tieto nájomné domy budú realizované na ulici pri ihrisku v roku 2010. Realizácia tohto projektu výstavby závisí od úspešnosti získania úveru a štátnej dotácie . Obec uspela i pri podávaní projektu na rekonštrukciu verejného osvetlenia obce.

V tomto roku obec vypracovala projekty:

1.Revitalizácia obce Štefanov - údržba verejných priestranstiev v strede obce a v okolí kostola a cintorína.

2.Vybudovanie zberného dvora v obci.

3.Nákup čistiacej techniky.

Projekty spolu so žiadosťami o príspevok z fondov Európskej únie sú podané na Ministerstve výstavby a reg. rozvoja.

Na záver mi dovoľte, aby som poďakoval poslancom OZ, organizáciam, firmám a všetkým občanom , ktorí sa podieľali na dianí a akciách v obci realizovaných v tomto roku v našej obci.

Rudolf Polák,
starosta obce

Vianoce - lacná láska za mnoho peňazí?

Medzi dobrodružstvá života patrí poznávanie druhých ľudí. Veľa krát sme si mysleli, že už ich poznáme a ako nás neraz niečím nečakaným prekvapili. Niekedy ani roky nestačia na to, aby sme druhého človek dobre poznali. Najdôležitejšie však je to, keď sa nám druhý človek otvorí. Keď nám odhalí tajomstvá svojho života. Vtedy môžeme povedať: už ho lepšie poznáme.

Narodenie Ježiša v Betleheme pomohlo ľuďom, aby lepšie spoznali, kto je vlastne Boh. List Hebrejom nám o tom píše: **„Mnoho ráz a rozličným spôsobom hovoril Boh v minulosti našim otcom ústami prorokov. V poslednom čase prehovoril k nám ústami Syna“.** A Ján ohlasuje najkrajšie správu dejín: **„Slovo bolo u Boha a to slovo bolo Boh... A Slovo sa telom stalo a prebývalo medzi nami“.** A sv. Pavol v Liste Títovi píše: **„Zjavila sa Božia milosť, ktorá prináša spásu všetkým ľuďom... Prejavila sa dobrota Boha, nášho Spasiteľa a jeho láska k ľuďom“.** Tieto krásne pravdy o Bohu a jeho láske opisujú evanjelisti Matúš a Lukáš v reálnych časových súvislostiach, okolnostiach a miestach. Boh sa zjavil v Ježišovi, ako malé dieťa, narodené v chudobe, ktorého spočiatku prijalo len málo ľudí. Až postupne, keď Ježiš vstal zmŕtvych, až keď dal poslanie apoštolom, až potom stále viac ľudí spoznáva, že v Ježišovi prišiel Boh k nám a že v Ježišovi je Boh - Láska a že kto pozná Ježiša, pozná aj Boha. V Ježišovi Boh povedal o sebe najkrajšie a posledné slovo.

To sa snažila Cirkev ohlasovať vo svojich dejinách a snaží sa o to aj dnes. Dnes je to však stážené tým, že svet nám ukradol Vianoce a urobil z nich nechutný biznis. Čím všetkým sú dnes Vianoce? Stali sa sviatkami pre obchod a reklamu. Počas roka sme napr. bombardovaní cez médiá, ktorý je lepší mobilný telefón, nadupaný notebook, neodolateľná PC - hra a posledné dva mesiace aj za doprovodu vianočnej hudby. Vianočná hudba znie už niekoľko týždňov v supermarketoch, lebo na Vianoce sa rozhoduje o všetkom. Samozrejme nie o Bohu, ale o ziskoch, alebo celoročných stratách. Vianoce sa stali biznisom aj pre umelcov. Vydávajú vianočné piesne v rozličných prevedeniach, aby tiež zarobili. Kvôli svojmu imidžu si zavolajú do nejakej sály v Bratislave deti z detských domovov, ponúknu im program a rozprávajú o tom, ako ich majú radi. Vianoce sú veľkou príležitosťou aj pre televízie. Práve vianočné programy ukazujú, čo môžu ľuďom ponúknuť, čím ich „priklincovať“ k obrazovke. Vianoce často zneužívajú aj politici, aby pri sviečke a stromčeku hovorili priania o ktoré sa oni vôbec nepričinia, aby sa naplnili. Tešia sa aj energetici, ktorí zarobia na zvýšenej spotrebe elektriny. Ježiš sa narodil ako dieťa v chudobe, ktoré ukazuje, ako Boh miluje ľudí a my sme z tohto faktu urobili „zlatú horúčku“, inštitúciu na ktorej sa dá dobre zarábať. Preto musíme povedať, že situácia je dnes taká, že keby sa chcel človek ukryť pred takýmito Vianocami, tak nemá šancu. Pred dnešnými Vianocami sa nedá skryť. Sú všade...

Je v takýchto Vianociach ešte prítomný Boh? Môžeme ešte hovoriť, že na Vianoce sa zjavila Božia láska, aby zmenila svet?

Zaiste, že sú ľudia, a verím, že aj vy, ktorí chcú zachrániť pravé Vianoce. Veľa ľudí pristúpilo v týchto dňoch k sviatosti zmierenia a prijali Eucharistiu. Navštevujú počas Adventu rorátne sv. omše, modlia sa za rodiny... Odpustili sa hnevy v rodinách a je v nich cítiť prítomnosť Ježišovej lásky a pokoja. Urobili sme snáď pekné skutky milosrdenstva a charity. Tak sa stávame priekopníkmi nových Vianoc, pravých Vianoc. Všetci sme pod silným vplyvom konzumných Vianoc, ale verím, že nie natoľko, aby nám zničili zameranie na Boha. Verím, že máte radosť z toho, že môžete prežívať tie pravé Božie Vianoce.

Po Vianociach všeličo spoznáme. Napr. koľko sme minuli peňazí, koľko sme toho zjedli a vypili, alebo koľko darčekov nemá pre nás veľkú cenu. Ja Vám však želám, aby sme mali aj iné poznanie. Aby sme mohli povedať, že po týchto Vianociach vieme zase viac, kto je to Dieťa a čo znamená jeho príchod.

Požehnané a pokojné prežitie vianočných sviatkov vyprosuje

Marián Meňuš, farár

Zažili sme spolu...

Koncom roka každý dobrý hospodár robí vyúčtovanie. Premýšľa, hodnotí a ďakuje. Premýšľať je dnes ťažké. Ak sa chcem v živote posunúť vpred, musím veci prehodnotiť. Ďakovanie je preukázanie pozornosti. Vedieť si všimnúť niekoho, kto bol súčasťou úspechu. Ďakujem, lebo viem, že získané dobro nie je samozrejmosť. Pri pohľade na tri slová si viem urobiť jasný obraz o čase, ktorý je minulosťou. Bol to čas plný dobra hmotného i duchovného.

September sa niesol v znamení púti - národná púť v Šaštíne, Jednota dôchodcov v rakúskom Mariazelli, putovanie za Sv. Otcom Benediktom XVI. do Brna, prinieslo veľa dobra. Zažili sme čas istoty aj neistoty, únavu i úsmevy, bolesti i radosti, pohodlie i nepohodlie. Stále platí - radosť sa rodí z bolesti.

V októbri sme pravidelnou modlitbou ruženca zvolávali pokoj a dobro pre deti, mládež, manželov, kňazov, prvoprijímajúcich, manželov v kríze, chorých, nezamestnaných, dobrodincov... Pri celodennej poklone (10. október) sme pred Najsvätejšou Sviatosťou zažívali to, čo je očiam neviditeľné. Predvečerom sme duchovnú pastvu nahradili spoločnou hostinou - agapé. Kto čo priniesol, to sme zjedli. Mne chutilo a teším sa nabudúce. Bohoslovci z Bratislavy svojou prítomnosťou umocnili slávnosť farnosti. Po skončení si odviezli milodary zeme, ktorými sme ich obdarovali.

November sa začal oslavou všetkých svätých. V prvý novembrový deň v Kultúrnom dome vystúpili so svojim programom deti a mládež zo spoločenstva Rodzina veseuá, z Radošoviec. Prostredníctvom scénok a videoklipov nás povzbudili, aby sme sa nebáli oblieť do „kostýmov“ svätosti. Bola to správna voľba, lebo celé nebo bolo s nami počas výmeny okien na kostole. Žičilo nám počasie, dobrí ľudia priložili ruky k dielu a Pán Boh to žehnal. Po mesiaci môžeme prežívať radosť z nových okien.

Deti sa v priebehu mesiacov zúčastnili výtvarných súťaží. Kreslili slovanských vierozvestov sv. Cyrila a Metoda. Navrhovali auto Sv. Otca. Zistili sme, že pápež by sa mal viesť v športovom mercedese, alebo v prenosnom karavane s plnou výbavou. Maľovali najobľúbenejšieho svätého, medzi nimi nechýbala ani sv. Katarína, patrónka nášho kostola. Technické zručnosti sme preverili súťažou modelovania ruženca. Krásne ružence z kvetov, cukríkov, gaštanov, zemiakov, korálok sme obdivovali niekoľko dní na výstave v kostole. Zaujímavý ruženec bol z liekov - piluliek. Na otázku: „Odkiaľ si vzala toľko liekov?“ súťažiaca odpovedala: „Vzala som ich babke...“

Každý piatok je sv. omša pre deti, okrem decembra. Deti spievajú piesne a aktívne sa zapájajú do čítania i dialógu počas príhovoru. Odmenou dobrým deťom bolo pozvanie sv. Mikuláša - biskupa do kostola. Jeho príchod sme sledovali na veľkoplošnej obrazovke. Po rôznych ťažkostiach, blúdeniach po Senici, Dojči, Šaštíne, nakoniec prišiel aj k nám a odmeny sa dostalo každému dieťaťu.

Filmový večer je každý piatok adresovaný mládeži. Stretávame sa v klube pri OcÚ, kde prostredníctvom veľkoplošnej obrazovky premietame filmy a vedieme neformálny dialóg.

Medzitým sme v decembri vstúpili do nového liturgického obdobia - Adventu. Čas prípravy na príchod Vianoc - narodenie Božieho Syna. Každé liturgické obdobie má svoje čaro. Advent nevynímajúc. Roráty - ranné sväté omše o 6. hodine vyjadrujú očakávanie. Veriaci sa skoro ráno, zhromažďujú v kostole, aby očakávali Zornička spásy. Lud 4000 rokov čakal na Mesiáša. Advent má 4 týždne a každý týždeň symbolicky predstavuje 1000 rokov. Deti si vlastnoručne urobili lampáš s ktorým chodia na roráty. Obdivuhodné.

(pokračovanie na str. 5)

Štefanovské starodávne zvyky od Adventu do Vianoc

Vianoce sú najkrajšie a najočakávanejšie sviatky v roku. Toto platilo v minulosti tak ako dnes. Predvianočné obdobie bolo od Ondreja do Vianoc popreplietané rôznymi zvykmi, na ktoré si s nostalgiou spomínajú naši dedovia, babky aj prababky.

30. novembra na sv. Ondreja večer dievčatá písali na štyri papieriky mená štyroch chlapcov. Zobrali si vankúš na ktorom spávali a do každého rožka vankúša vložili jeden lístok s menom chlapca a vyslovili riekanku:

„Svätý Ondrej daj mi znati, s kým ja budem pri oltári státi."

Vankúš potom otočili 99 krát okolo vlastnej osi a išli spať. Ráno, keď sa zobudili, vytiahli lístok z toho rožka vankúša, na ktorom v noci spali. Verili, že aké meno chlapca mali napísané na lístku, tak sa bude volať ich budúci manžel.

4. decembra na sviatok svätej Barbory gazdiné ulamovali vetvičky z čerešne, marhule, alebo iného stromu a dali ich do pohára s vodou. Do Vianoc vetvičky rozkvitli a slúžili ako vianočná výzdoba.

6. december, sviatok svätého Mikuláša, to bol ako aj dnes deň obdarúvania. Deti dostávali sladkosti, ale nemenej vzácne im bolo i ovocie. Pekne si vyčistili čižmičky a dali ich do obloka. Večer sa všetci spoločne pomodlili a jedno z detí povedalo takúto riekanku:

„Mikuláško, dobrý strýčku, modlím sa ti modlitbičku, bys nám hodne darov dal, čo v tom veľkom vreci máš."

Deti išli spať, keď sa ráno zobudili, mali v topánkach sladkosti. Tie, ktoré neposlúchali, tam našli aj iné prekvapenie, ako varechu, zemiak či cibuľu.

13. decembra je sviatok svätej Lucie. Dievčatá aj chlapci sa obliekli do bielych šiat alebo do bielej plachty za Lucie. Do ruky si zobrali husie perové krídlo a navštevovali domy. Krídlom pooprašovali dom aj gazdinú, aby bolo všetko čisté a mohli v dome vítať Vianoce. Keď však prišli Lucie do domu, kde sa drápalo perie, zafúkali v miestnosti a perie sa porozlietalo po dome. Každá gazdiná sa preto náhlila, aby bola do tohto sviatku vybratá fazuľa aj podrápané perie.

Účastníčky jedného z mnohých kurzov pečenia.

Od Lucie do Vianoc sa určovalo počasie v budúcom roku. Čo jeden deň, to jeden mesiac od 13. 12. do 24. 12. a podľa toho, aké bolo v ten deň počasie, taký bude mesiac v roku.

Dievčatá si na Luciu napísali 13 lístkov s menami chlapcov a každý deň až do Vianoc jeden lístok spálili. Posledný lístok na Vianoce otvorili a verili, že meno, ktoré bolo na lístku napísané, bude mať ich budúci manžel.

V predvianočnom čase, asi pred tridsiatimi rokmi sa ženy stretávali aj na kurzoch vianočného varenia, pečenia a aranžovania, aby sa jedna od druhej naučili nové recepty, vymenili si poznatky z varenia a zdokonalili sa v príprave vianočného stolovania. Naše prababky zasa pred Vianocami piekli béleše - veľké koláče, potreté lekvárom a posypané makom, ktoré sa dávali koledníkom. Jeden béleš bol pre obecného pastiera, jeden dostal hlásny a béleše dostali i pivničiari a cigáni, ktorí prišli vinšovať na Vianoce. Všetky prípravy Vianoc vyvrcholili na Štedrý deň.

Ozdobil sa vianočný stromček. Sladkosti na ozdobu stromčeka sa kupovali len zriedka, tak 5 - 10 kúskov salóniek. Stromček sa zdobil orechmi zabalenými do lesklých papierikov, malými jabĺčkami a medovníkmi. Prvé medovníčky v Štefanove piekla pani Katarína Ujheliová.

Počas Štedrého dňa sa držal pôst a jedlo sa až večer. Pred samotnou večerou sa celá rodina zišla u vianočného stolu, spoločne sa pomodlili a najstarší člen rodiny, alebo gazdiná zavinšovala tento, alebo podobný vinš:

„Vinšujeme Vám týto nastávajúci svátky, Krista Pána narodzení, aby Vám dal Pánbú šťascí, zdraví, mnoho dobrého, pokoja svatého a po smrci kráľovstva nebeského."

Na štedrovečernom stole boli odnepamäti vianočné oblátky. V Štefanove ich piekol pán rechtor. Piekli sa tri druhy oblátok: Sladené a nesladené pre ľudí a s prídavkom petržlenovej vňate pre zvieratá. Oblátky sa namáčali do medu, alebo roztoku z cukru. Ďalej sa jedla šošovicová, hubová či mliečna polievka, dusené huby, alebo huby na krupici a makové pukance. Ako dezert boli uvarené sušené drinky, slivky, hrušky i jablká a tiež béleše. Na vyprážanom kaprovi a zemiakovom šaláte si naše prababky určite nepochutnávali. Toto typické vianočné jedlo má mladšiu históriu.

Po štedrovečernej hostine deti netrpezlivo očakávali darčeky pod stromčekom. Darčeky boli skromné, ale i tak z nich mali veľkú radosť. Potom sa chodilo po dedine koledovať dom od domu. Koledníci spievali pesničku:

„Dnešný deň sa radujme a veselo spievajme" a vinšovali rôzne vinšovačky. Jedna z veselých vinšovačiek bola táto:

„Vinšujem Vám vinšovnice, Vlčovany aj Šelpice, Stará Turá, Brezová. Jedna sviňu 100 chlévú a po smrci Kuklov nebeský."

Gazdiné koledníkov obdarili orieškami, jabĺčkami, neskôr už dostávali aj sladkosť, ktorá sa volala kačacie mydielko. Veľkou vzácnosťou pre deti bola drobná minca.

Koledovať chodili aj cigáni, gazdiná ich poznala podľa piesne ktorú spievali:

„Apoštoli, apoštoli, proč ste smutní neveselí. My sme smutní, neveselí, bo sme Krista nevidzeli." a tiež mali svoju vinšovačku:

„Hospodári, hospodári, vinšujem Vám zdraví, šťascí, pokoj svatý, aj vaším dítkám. Z daleka k vám ideme novinu Vám neseme, že sa narodilo dítťa v miesce Betlehémie. To dítťa je veľmi malé, poslalo nás k vám, by ste mu koledu dali a já mu ju dám. Chlebíčka nesce bráti, nakŕmi ho mati. Po dolárku, po dukátku máte mu dati."

O polnoci všetci išli na slávnostnú svätú omšu do kostola. Dievčatá si dali do vrecka kabáta malé jabĺčko. Toto si niesli aj na rannú sv. omšu na Božie narodenie, ale aj na omšu o 10.00 hodine. Po svätých omšiach sa išlo domov, kde bol spoločný obed. Po obede dievča zobralo jabĺčko do ruky a išlo ho jesť na ulicu. Hovorilo sa, že ktorého chlapca pri jedení jablka uvidí ako prvého, také meno bude mať jej muž. Chlapci boli šikovnejší, chodili po ulici a dievčatám sa zámerne ukazovali.

Na Prvý sviatok vianočný sa v dome neupratovalo, gazdiná neumývala riad. Nechodilo sa ani po návštevách, každý prežíval tento sviatok v rodinnom kruhu spoločne sa čítali knihy. Na sviatok svätého Štefana sa navštevovalo príbuzenstvo.

Boli to naozaj krásne a radostné sviatky prežívané v rodinnom kruhu.

Text: Jozefína Tomšová
Foto: František Petráň

Recept na výborné mäkké medovníčky

Potrebujeme 50 dkg hl. múky, 12,5 dkg masla, 19 dkg práškového cukru, 3 polievkové lyžice medu (rozpusteného), 2 vajcia, 1 kávová lyžička mletej škorice a sódy bikarbóny, trocha kakaa. Všetko sa vymiesi, na pomúčenej doske sa vyvaľká cesto na hrúbku 1 cm a vykrajujú sa tvary. Naukladáme na vymastený plech a potrieme cesto vajíčkom. Môžeme ozdobiť orechom, či hrozienkami. Pečieme vo vyhriatej rúre.

Zamilovaný do dreva

S rezbárom **Vladimírom Morávkom** o tajoch jeho tvorby a života

4.1. 1949* Vladimír Morávek, kameraman, amatérsky sochár rezbár, jedna z najvýraznejších osobností súčasnej neprofesionálnej rezbárskej tvorby na Slovensku - náš rodák, syn ... Morávkovcov, ženatý, otec a starý otec.

Absolvoval Strednú školu umeleckého priemyslu v Bratislave v odbore fotografia a štúdium na FAMU v Prahe v odbore kamera. Do roku 2006 pracoval ako kameraman v Slovenskej televízii, kde nakrútil aj niekoľko dokumentárnych filmov. Teraz pracuje ako umelec v slobodnom povolaní. Drevorezbe a sochám v dreve sa venuje od konca 70. rokov. Vo svojich dielach zobrazuje rozprávkové postavy, ženské a dievčenské postavy, no i postavy klaunov, kone, spracúva hudobné motívy, ale inšpiruje sa i kresťanskými témami (Ukrižovaný, Madona s dieťaťom, Anjel, betlehemy). Myslí abstraktne, má svoj rozpoznateľný rukopis. Prvé pokusy s vyrezávaním z dreva začínal už v detstve, kedy svojim rovesníkom vystrúhal drevené hračky na detské bojové hry.

Tu v štefanovskom kostole, do ktorého chodil so starou matkou, pocitòval pri symbolickom Božom hrobe, kde na Veľký piatok pri Ukrižovanom stávali v nadživotnej veľkosti dvaja rímski vojaci - dielo domáceho rezbára Štefana Chudého, nesmiernu bázeň. Tu v Štefanove spoznal silu kresaných borovicových trámov sčapovaných do uhlov starobylých stodôl.

Tu v rodnej dedinke, v korune starého orecha na starootcovskom dvore nachádzal azyl pre svoje tajné sny. Detskými rúčkami ohmatával konáre stromu a hľadal živú silu, istotu, že drevo možno odkliať. Pocity prežívané na púťach k Sedembolestnej aj prvé stretnutie s veľkou šaštínskou architektúrou, milými tvárničkami anjelikov, svätcov ozvučenou mariánskymi piesňami obohacovali autorove vizuálne zážitky. Ako po rokoch sám priznáva tajomne naňho od detstva pôsobila krajina určená tromi bodmi - unínskym Zámčiskom, vŕškom s kaplnkou Márie Magdalény a monumentálnou šaštínskou Bazilikou. S rezbárskou tvorbou Vladimíra Morávka sa možno stretnúť na výstavách nielen na Slovensku a v Čechách, ale aj v americkom Washingtone, či vo francúzskom Arles. Jeho diela sa však nachádzajú aj v súkromných zbierkach v USA, Rakúsku, Nemecku, vo Francúzsku, na Slovensku a v Českej republike. Jeho sochami sa môžu popýšiť tiež múzeá - Historické múzeum SNM Bratislava, Záhorské múzeum Skalica a Třebechovické múzeum Třebechovice. Monumentálne diela Vladimíra Morávka sa tiež vynímajú vo Východnej, v areáli amfiteátra, kde v rámci Folklórneho festivalu Východná každoročne pribúdajú jeho nové prírastky. Od roku 2006 vedie v ÚĽUV-e kurzy drevorezby určené pre deti a dospelých a kurzy počas letných Prázdnin s remeslom.

Ku krásnemu tohoročnému životnému jubileu do jeho bratislavského pôsobiska mu želáme veľa zdravia a veľa tvorivých nápadov.

Text a foto: Mgr. Júlia Petrášová

Poslaním každého človeka je nájsť svoje najskrytejšie rezervy, svoju siedmu komnatu, ktorú treba odomknúť a on sa o to musí pokúsiť.

Vladimír Morávek

S ďalším rodákom umelcom výtvarníkom Pavlom Riškom sa môžete stretnúť na výstave, ktorá sa pripravuje v našej obci na budúci rok.

Šarkany nad Štefanovom

Keď zožltnuté lístie začne opúšťať konáre stromov, nastalo to správne obdobie na púšťanie šarkanov. Aj v tomto roku kultúrna komisia pripravila pre deti druhý ročník Štefanovskej šarkaniády. Na kopci na Mariške sa zišlo trinásť najodvážnejších detí, ktoré neodradila ani nepriazeň októbrového sychravého počasia a spolu s rodičmi prišli púšťať svojich krásavcom k oblakom. Vlastnoručne vyrobeného šarkana priniesla v tomto ročníku opäť rodina Burdová, tentoraz ho vytvorili z plastových slamiek na pitie a farebných igelitových vriec. Pevne zostrojený tvar ihlanu sa bez problémov vznášal v oblakoch a tak prvenstvo v kategórii vlastnoručne vyrobený lietajúci šarkan si odniesla Lenka Burdová. Ostatné deti mali šarkanov kúpených, ale nijako im to neubralo na zábave. Jurka Piváka šarkany poslúchali takmer na slovo. Naraz vo vzduchu ovládal hneď troch a ukázal deťom aj to, ako sa po šnúrke šarkanovi posiela list. Zaslúžene vyhral kategóriu o najlepšieho lietajúceho šarkana. Aj keď tento rok účasť detí nebola veľká, tie čo prišli sa už tešia na ďalší ročník.

Text a foto: Renáta Müllerová

Víťazi zberu papiera

V lete štefanovské deti pomohli zozbierať starý papier z domácností. Spolu priviezli na dvor obecného úradu 7302 kg papiera. Zbierali jednotlivci aj skupiny detí a tak sme sa rozhodli, že odmeníme najlepšieho jednotlivca 1. stupňa ZŠ a jednotlivca 2. stupňa ZŠ, aj najlepšiu skupinu zberačov.

Najlepším zberačom z detí 1. stupňa sa stal Timotej Tomašovič z 2. triedy. Sám nazbieral a priviezol na obecný dvor 401 kg starého papiera. Zo starších detí bola najusilovnejšia Ľubica Čelústková. Nazbierala 572 kg papiera.

V kategórii skupín najväčšie množstvo papiera priviezli deti, Samuel Lietava, Jakub Lietava, Tatiana Dvorská, Monika Čechová a Táňa Dobiašová. Nazbierali spolu 965 kg papiera.

Všetkým deťom ďakujeme za pomoc a víťazom blahoželáme. Ceny si deti môžu prevziať do 29.12.2009 na Obecnom úrade Štefanov.

Október - Mesiac úcty k starším

Tak ako sa končí leto a začína sa jeseň, aj v ľudskom živote pomaly a nenápadne prichádza jeseň života. Nikto z nás sa tomuto javu nevyhne. Človek sa ocitne v jeseni života a v spomienkach sa obzerá do minulosti. Starší ľudia si zaslúžia osobitnú úctu a preto OSN vyhlásilo prvý október dňom seniorov a október mesiacom úcty k starším.

Aby sme si našich starších občanov uctili každoročne počas októbra pripravuje obec pre nich nejaké spoločenské podujatie. V tomto roku prišli s iniciatívou členovia jednoty dôchodcov a v spolupráci s obecným úradom pre občanov zorganizovali výstavu Plody z našich záhrad, ktorú vhodne spojili s koncertom Senických harmonikárov.

Celá akcia sa uskutočnila v nedeľu 14. 10. 2009 v Kultúrnom dome Štefanov. Na výstave sa prezentovalo 39 vystavovateľov. Pestovatelia priniesli jablká, hrušky, slivky, hrozno, sušené ovocie, ale aj orechy či jadierka. Nechýbali rôzne druhy koreňovej zeleniny, cibuľoviny, maličké aj nadpriemerne veľké rajčiny, obrovské ale aj mini papričky, netradičné odrody zemiakov i strukoviny. Na výstave bolo možné obdivovať aj exotický citrónovník, figovník či obrovské, asi 1 m dlhé uhorky. K videniu bolo aj veľké množstvo okrasných ale i úžitkových tekvíc, karfiol, kareláb či kapusta. Celú výstavu dopĺňali aranžmány zo sušených kvetov. Svoj kútik tu mali aj prírodné anomálie rôzne spolu zrastených plodov. Žiaci základnej školy na výstavu prispeli svojimi prácami, vytvorenými z tekvíc a iných prírodnín. Výstava bola obohatená o starožitné predmety, kolovrat, kočík, kolísku či ľanové plachty bohato zdobené výšivkou. Výstavu si počas nedele prišlo pozrieť viac ako 150 návštevníkov. Odpoludnia pre prítomných hrali na počúvanie aj do tanca Senickí harmonikári. V dobrej nálade zábava pokračovala až do večerných hodín.

Poďakovanie patrí všetkým, ktorý zapožičali na výstavu svoje exponáty, členom výboru Jednoty dôchodcov a aranžérkam za dobrú organizáciu tejto akcie .

Kočík našich starých mám.

Na koncerte Lúčky

V prvú adventnú nedeľu v našom kultúrnom dome vystúpil folklórny tanečný a hudobný súbor Lúčka Svatobořice - Mistřín , aby divákom zo Štefanova aj okolia predviedol repertoár ľudových piesní, tancov a zvykov z juhovýchodnej Moravy. Po skončení koncertu som si na slovíčko pozvala Umeleckého vedúceho a choreografa súboru pána PhDr. Františka Syneka.

Celé pódium bolo zaplnené tanečníkmi, odetými v krásnych moravských krojoch. Koľko členov má váš súbor?

Slovácky súbor Lúčka má 30 členov, prevažne z Mistřína a Svatobořic, doprevádza nás 5 členná cimbálová muzika z Dubňan. Priemerný vek tanečníkov je 20 rokov. Vedúca súboru je Mgr. Jovanka Rybová a o choreografiu sa starám ja.

Táto cimbálová muzika vás sprevádza od počiatku existencie vášho súboru?

S Dubňanskou cimbálovkou s primášom Jaroslavom Panákom účinkujeme posledný rok. Inak sme počas našej histórie spolupracovali s rôznymi kapelami tohto hudobného žánru.

Kedy bol založený súbor Lúčka?

História založenia súboru sa datuje do roku 1977 a počas jeho existencie sa u nás vystriedalo 330 tanečníkov a spevákov.

Aké krajiny ste počas tejto histórie navštívili?

So súborom sme absolvovali 1385 verejných vystúpení a boli sme na 42 zahraničných zájazdoch v 18 štátoch Európy a Ázie. V roku 2005 sme sa zúčastnili aj svetovej prehliadky folklóru - Integracje 2005 v poľskej Poznani.

Vydali ste aj nejaké hudobné nosiče?

Zatiaľ sme nevydali žiadne CD, nahrali sme len DVD záznam, máme len jedného sólového speváka pána Jaroslava Panáka, inak spievajú tanečníci. Náš súbor je zameraný viac na predvedenie tanca ako spevu, no každý z tanečníkov je zároveň aj spevákom.

Vaši interpreti sú dokonale zohratý tím, s dobrou pohybovou aj speváckou kondičkou. Koľko hodín trénujú takéto vystúpenie?

Tréningy mávame 3 hodiny týždenne, inak každý z týchto spevákov má tanec aj spev v krvi. Je to tradícia, ktorá sa dedí v rodinách z pokolenia na pokolenie.

Tanečníci vystupovali v dvoch druhoch krojov. Ten druhý sa mi zdal jednoduchší. Bol to kroj z iného ako moravského kraja?

Nie, nebol. Kolektív účinkuje vo viacerých obmenách juhokyjovského ľudového kroja. O našom kroji by sa dalo rozprávať celé hodiny. Také základné sú tri druhy kroja. Najkrajší a najbohatšie zdobený je obradný kroj, ktorý sa využíva hlavne pre veľkých sviatkoch, ako hody či podobné udalosti. Druhý je sviatočný kroj, je to práve ten, v ktorom interpreti účinkovali v prvej časti vystúpenia a ten kroj v ktorom súbor vystupoval v druhej časti je kroj pracovný, ktorý je menej zdobený. Nielen ženský, ale aj mužský kroj má svoje odlišnosti podľa toho, pri akej príležitosti bol nosený.

Ďakujem vám za vyčerpávajúcu odpoveď a prajem celému súboru, aby i naďalej rozdávali radosť svojmu publiku a šírili krásu moravskej ľudovej piesne vo svete. **(JK)**

Zažili sme spolu...

(dokončenie zo str. 2)

Témou kázní je tematický rozložený životopis sv. farára z Arsu, Jána Vianneya. V dialogickej forme s deťmi si pripomíname mimoriadne udalosti, ktoré menili jeho i ľudí. A to je aj našou snahou meniť seba, byť na seba náročný. Len tak máme právo byť náročný na druhých.

Ďakujem, za dobrá hmotné i duchovné, ktoré sú dielom spoločného dialógu, rešpektovania, súdržnosti a spolupráce. Ďakujem za čas v ktorom sme viditeľne stretali Neviditeľného.

Marián Meňuš, farár

Z histórie Poľovného združenia Štefanov - pole

Lov zveri bol v dávnej minulosti jednou z prvých činností pravekých ľudí a mal hlavný podiel na výžive a teda i ďalšom rozvoji ľudskej spoločnosti. História poľovania sa vyvíjala súbežne s vývojom ľudskej spoločnosti. Chotár obce Štefanov má výmeru približne 2000 ha. Prevažnú časť tvorí poľnohospodárska pôda s malými remízkami - výmoľmi. Klimatické i pôdne podmienky boli a sú i teraz ideálne pre malú zver, srstnatú - zajac, divý králik, i pernatú - jarabica a bažant. Vplyvom ľudského činiteľa však došlo k devastácii stavov drobnej zveri. Najbohatšie stavy drobnej zveri boli v rokoch 1970-1980, keď napr. v roku 1974 poľovníci ulovili v revíri približne 3000 bažantov - kohútov aj zajacov. Vplyvom vytvárania veľkých lánov monokultúr, mechanizácie a chemizácie začal postupný pokles stavov drobnej zveri. Z chotára úplne vymizli jarabice, stavy bažantov sú žalostne nízke a držia sa na dnešnej úrovni iba vďaka umelému odchovu. Stav zajacov je tiež veľmi nízky, takže ho naši poľovníci už niekoľko rokov nelovia.

Ako najzdatnejšia sa prejavila srnčia zver, ktorej stavy sú stabilizované. Poľovný revír obce Štefanov v minulosti obhospodarovali súkromní majitelia, ktorí boli dosť solventní. Za I. ČSR to bol napríklad mlynár z Bobogdánov pán Hlaváček, ktorý organizoval poľovačky a hostiny pre svojich priateľov - vtedajšiu spoločenskú smotánku.

Za tzv. Slovenského štátu prevzali poľovný revír väčší a strední roľníci, ktorí vytvorili poľovnícku spoločnosť pod vedením Františka Muderláka. Po februári 1948 bolo vytvorené poľovnícke združenie ako spoločenská organizácia, ktorej členmi sa stali hlavne robotníci a družstevní roľníci.

Poľovníci zo Štefanova v rokoch 1955-62 mali dve organizácie: PZ Štefanov – pole a PZ Štefanov - les (Bory). Poľovné združenie – pole malo priemerne 25-28 členov. Vybudovali poľovnícku chatu, strelnicu na asfaltové holuby i na zajaca na prieseku. Na poľovníckej chate sa organizovali spoločenské zábavy, strelecké preteky ale i členské schôdze PZ. Toto združenie riadil aj riadi výbor na čele s predsedom a poľovným hospodárom. Výbor sa volí na 5 rokov.

V súčasnosti nastáva renesancia organizácie, lebo PZ prijalo 3 nových členov, ktorí absolvovali 1- ročný kurz a úspešne zložili skúšky z poľovníctva.

Významným podujatím, organizovaným PZ Štefanov - pole je Poľovnícky ples, ktorý je už tradíciou a vo februári 2009 sa konal jeho VII. ročník. Ples máva vysokú spoločenskú úroveň a zúčastňujú sa ho mnohí hostia z okolitých obcí.

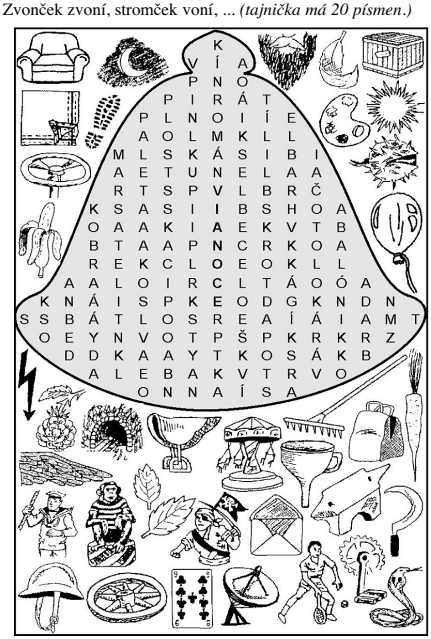
Uznanie si zaslúži tiež práca s mládežou. PZ každoročne organizuje KMPP- klub mladých priateľov poľovníctva, v ktorom sa mladí členovia zbližujú s prírodou, poznávajú poľnú zver, jej stopy, spôsob života, poznávajú stromy, kry, rastliny a vytvárajú si správny vzťah k prírode.

PZ Štefanov - pole možno považovať za konsolidovanú organizáciu, ktorá má apolitické poslanie - zohráva významnú úlohu v ochrane prírody a životného prostredia.

Text: Mgr. Miroslav Ostrovský

✂----------

Zvonček zvoní, stromček voní, ... *(tajnička má 20 písmen.)*

Nová šachová sezóna

Našim šachistom sa po dvoch tretích a jednom druhom mieste v 5. lige konečne podarilo postúpiť do vyššej súťaže. Výkonostný rozdiel je však veľký a tak bez posíl v družstve nám patrí predposledná priečka za dve remízy. Z jednotlivcov sa najviac darilo Lucii Klimešovej a Jurajovi Wallnerovi. V mládežníckom šachu sa do novej sezóny zapojilo veľa nových tvárí, no na druhú stranu veľa stabilných hráčov ukončilo činnosť. Tí najvytrvalejší sa zúčastnili súťaže majstrovstiev okresu Senica základných škôl. Darilo sa najmä dievčatám, ktoré získali všetky medaily v poradí 1. Ľubica Čelústková, 2. Gabriela Klimešová a 3. Lucia Černá. Nestratil sa ani najmladší účastník Lukáš Čelústka. Ako jediný predškolák vyhral hneď prvé dve kolá s oveľa väčšími deviatakmi a nakoniec obsadil 17. miesto. Na majstrovstvách Trnavského kraja obsadila Ľubica Čelústková 4. miesto a Gabriela Klimešová si 2. miestom vybojovala postup na majstrovstvá Slovenska.

Naplno sa rozbehli súťaže Grand Prix, v našej západnej oblasti sa zatiaľ odohrali štyri turnaje. V priebežnom poradí sú z tých najlepších zatiaľ v kategórii chlapcov do 14 rokov Juraj Klimeš na 3. mieste a v kategórii do 8 rokov Lukáš Čelústka na 8. mieste. V kategórii dievčat do 14 rokov patrí 3. miesto Ľubici Čelústkovej a 4. miesto Lucii Černej. V kategórii do 11 rokov je na 10. mieste Simona Vyrúbalová a kategóriu do 8 rokov naše dievčatá doslova ovládli. 1. miesto patrí Majke Závodnej, druhé Mirke Mikulíkovej z Dojča, ktorá je tiež našou hráčkou, 5. je Nikola Vyrúbalová a 7. Zuzka Závodná.

V poradí štvrtý turnaj GPX sa uskutočnil u nás v Štefanove. Usporiadal ho Obecný úrad v spolupráci so Šachovým klubom. 73 účastníkov predstavuje zatiaľ najvyšší počet v prebiehajúcom ročníku. Aj keď domácim sa tento raz príliš nedarilo, prilákal turnaj niekoľko nových hráčov a dúfame, že k nim časom pribudnú aj ďalší.

Text: Karel Klimeš

Pre malý počet lúštiteľov sudoku sme vylosovali jedného výhercu. Výhercom sa stal pán **Miroslav Štefan ml.** Finančnú výhru si môže prevziať do 29.12.2009 na Obecnom Úrade. Srdečne gratulujeme.

Vylúštenú osemsmerovku vystrihni, doplň osobnými údajmi a vhoď do pripravenej schránky na Obecnom úrade v Štefanove. Zo správnych riešení vylosujeme troch výhercov, ktorých mená uverejníme v budúcom čísle Štefanoviniek a odmeníme.

Čo nové v škole...

Vianoce sú predo dvermi, školský rok sa s veľkou rýchlosťou približuje k svojmu polčasu a kalendárny rok sa chýli k záveru. To je dôvod na krátke pozastavenie sa nad našou doterajšou prácou a dosiahnutými výsledkami.

Od začiatku školského roku sa popri riadnom vyučovaní začali žiaci pod vedením pani učiteliek a pána učiteľa zapájať do rôznych aktivít a súťaží.

V septembri ešte žiaci pozvoľna nabiehali na nový režim, zoznamovali sa s novými predmetmi, krúžkami. V októbri žiačky z recitačného krúžku M. Križánková, T. Dvorská a M. Burdová úspešne reprezentovali našu školu na regionálnej súťaži v Senici. Všetky obsadili pekné druhé miesta vo svojej kategórii. V Šaštíne - Strážoch sa konali školské majstrovstvá v šachu, odkiaľ si naše dievčatá priniesli krásne ocenenia. 1. miesto Ľ. Čelústková, 2. miesto G. Klimešová a 3. miesto L. Černá. Z krajského kola v Hlohovci si postupové miesto na celoslovenské vybojovala G. Klimešová.

Futbalisti pod vedením trénera Ľ. Čelústku postúpili z obvodového kola malých majstrovstiev do okresného kola, ktoré sa uskutoční v apríli. Sú to: V. Meštánek, P. Polák, T. Púček, L. Daniel, D. Danihel, L. Hrubša, V. Šarkozy, R. Chudý.

Pre žiakov 1. stupňa sme zorganizovali výlet za kultúrou do divadla v Trnave a pre tých starších do nového divadla v Bratislave na predstavenie Ženský zákon. Okrem týchto aktivít a mnoho ďalších sa snažíme neustále zlepšovať pracovné prostredie. Zrekonštruovali sme novú učebňu, pretože v rámci projektu Modernizácia vzdelávania naša škola získala šesť nových počítačov, jeden dataprojektor a notebook. Podmienkou je účasť pedagóga na 5 ročnom kontinuálnom vzdelávaní, do ktorého bola vybraná pani učiteľka Juráňová. Verím, že jej práca a nová technika bude ďalším prínosom pre žiakov.

Naša škola zareagovala na ponuku kurzu spoločenských tancov pod záštitou profesionálneho tanečníka E. Ňarjaša zo známej televíznej súťaže Lets Dance. Od 6. decembra prebiehajú hodiny tanca v kultúrnom dome. Nakoľko máme malý počet žiakov 9. ročníka, pre ktorých bol kurz určený, ponúkli sme možnosť prihlásiť sa i žiakom zo stredných škôl. Dúfam, že táto výnimočná akcia prinesie všetkým zúčastneným okrem pekných zážitkov i veľa nových zručností v oblasti spoločenského tanca.

V závere môjho príspevku chcem vysloviť poďakovanie všetkým zamestnancom školy a obecnému úradu za ústretovosť a zmysluplnú spoluprácu .

Všetkým, čo práve čítate tieto riadky, želám pri príležitosti blížiacich sa sviatkov pokoj v duši, lásku v srdci, šťastné a veselé Vianoce v kruhu svojich blízkych. Do nastávajúceho roku prajem veľa zdravia, spokojnosti, aby bol bohatý na stretnutia, kde dobrí ľudia štedrým slovom umocnia Vašu spokojnosť a šťastie.

Text: Mgr. Zuzana Burdová

Informácie o vianočných prázdninách:
Začínajú sa 23. decembra v stredu a končia 8. januára 2010 v piatok. Vyučovanie sa začína 11. januára pondelok.

Pozvánka na spoločenské akcie:

25. 12. 2009 - Jasličková pobožnosť v kostole
27. 12. 2009 - od 13.00 hod koledovanie „Dobrá novina“
31. 12. 2009 - o 22.00 hod silvestrovský punč
23. 1. 2010 - II. - reprezentačný hasičský ples
6. 2. 2010 - VIII. - reprezentačný ples poľovného združenia
14. 2. 2010 - Detský maškarný ples ZŠ s MŠ Štefanov
15. 2. 2010 - Obecná zabíjačka
16. 2. 2010 - Pochovávanie basy

Spoločenská rubrika

Narodili sa:

1. Kujovský Dominik	9. 1. 2009
2. Lukáčová Adriana	20. 1. 2009
3. Hukel Matias Flavio	8. 2. 2009
4. Wolfová Klaudia	13. 2. 2009
5. Cintula Mário	15. 3. 2009
6. Danielová Lívia	27. 3. 2009
7. Križánková Sára	27. 3. 2009
8. Baláž Boris	19. 4. 2009
9. Juračková Paulína	6. 5. 2009
10. Ralbovská Gabriela	14. 5. 2009
11. Lorenc Andrej	26. 5. 2009
12. Vőrős Roman	2. 7 .2009
13. Chovančík Peter	14. 7. 2009
14. Malík Vladimír	16. 7. 2009
15. Šebestová Ema	25. 8. 2009
16. Včelková Lívia	3. 9. 2009
17. Kotlárová Laura Mia	4. 9. 2009
18. Novomeská Karin	22. 9. 2009

Zomreli:

1. Juračka Gabriel	20. 1. 2009
2. Hricová Rozália	29. 1. 2009
3. Čech Vladimír	1. 3. 2009
4. Hricová Štefánia	11. 3. 2009
5. Skalová Alžbeta	28. 3. 2009
6. Pjonteková Helena	29. 3. 2009
7. Polák Imrich	3. 5. 2009
8. Rehák Ľudovít	20. 5. 2009
9. Juračková Anna	2. 6 .2009
10. Hrubša Ján	8. 8. 2009
11. Križánková Terézia	13. 9. 2009
12. Menšíková Anna	15. 9. 2009
13. Rybnikár Jozef	8.10. 2009
14. Baláž Anton	8.10. 2009
15. Vizváry František	23.10.2009

V tomto roku sme sa rozlúčili s pani **Mgr. Dagmar Kráľovou,** ktorá bola autorkou názvu našich obecných novín. Venujme jej tichú spomienku.

Uzavreli manželstvo:

1. Gurpal Singh a Eva Kalayová
2. Martin Šebesta a Michaela Skalová
3. Peter Karnoš a Monika Hlúpiková
4. Ing.František Hurban a Martina Ovečková
5. Ladislav Lukáč a Lenka Jakubišinová
6. Miloš Šarkőzy a Ingrida Balážová
7. Miroslav Drápal a Monika Cvečková

Najstarší občania našej obce:

1. Ignác Hyža	96 rokov
2. František Juračka	90 rokov
3. Anna Polláková	90 rokov

K trvalému pobytu do našej obce sa v roku 2009 prihlásilo 16 občanov.
Z trvalého pobytu v našej obci sa v roku 2009 odhlásilo 30 občanov.
Spolu má naša obec 1667 obyvateľov prihlásených k trvalému pobytu.

Spevácky súbor Lúčka

Z archívu Poľovné združenie Štefanov - pole. Vypustenie zajacov 2007.

Mikuláš v Štefanove

Miništrantský futbalový zápas.

ŠTEFANOVinky. Občasník pre obyvateľov obce a okolia. Vydáva Obecný úrad v Štefanove. Zaregistrované na Ministerstve kultúry SR pod číslom EV 3545/09. Náklad: 450 kusov. Grafická úprava a.tlač: Tlačiareň Durlák Senica. Adresa redakcie: OcÚ Štefanov 347, tel.: 034-6537 129, e-mail: obecstefanov@stonline.sk, www.obecstefanov.sk